

**SLOVENSKI KATOLIŠKI MISIJON
SV. CIRILA IN METODA
KEW, MELBOURNE, VICTORIA, AVSTRALIJA**

SLOVENSKI KATOLIŠKI MISIJON SV. CIRILA IN METODA, KEW, MELBOURNE
SLOVENIAN CATHOLIC MISSION Sts. CYRIL AND METHIDIUS, KEW, MELBOURNE

19 A Beckett Street, KEW VIC 3101, Melbourne, Australia

Poštni naslov: PO Box 197, KEW, Victoria 3101, Australia

Tel.: 03 9853 7787; Mobile: 0412 555 840

Fax: 03 9853 6176, E-mail: misli@bigpond.com in E-mail: cirilb@bigpond.com

International Phone: + 61 3 9853 7787

Website: <http://www.glasslovenije.com>

p. Ciril A. Božič OFM, voditelj misijona, frančiškan - izseljenski duhovnik, rektor cerkve, glavni urednik Misli in policijski kaplan - Victoria Police chaplain

SLOVENSKI KATOLIŠKI MISIJON SVETEGA CIRILA IN METODA v Melbournu je najprej in predvsem sad dela in prizadevanj pokojnega patra Bazilija A. Valentina in slovenskih izseljencev. V Kew, lepem delu tri in pol milijonskega velemesta, je p. Bazilij leta 1956 začel svoje požrtvovalno delo za Slovence in ga tudi leta 1997 dokončal, ko ga je Gospod poklical k sebi. Z njim so skozi različna obdobja let sodelovali slovenski frančiškani p. Odilo Hanjšek, p. Stanko Zemljak, p. Bernard Goličnik, p. Tone Gorjup, p. Niko Žvokelj. Patru Baziliju so mnoga leta pomagale sestre frančiškanke Brezmadežne. Po smrti p. Bazilija je misijon prevzel mladi pater Metod Ogorevc. Od septembra 2001 deluje tukaj p. Ciril A. Božič.

Misijon je dokaj razvejana dejavnost:

- **versko središče:** cerkev in pastoralno delo po vsej Viktoriji in na Tasmaniji;
- **kulturno središče:** izdajanje revije Misli, knjig in šolskih učbenikov, Baragova knjižnica in knjigarna, arhiv, pevski zbor, folklorna skupina, narodne noše, kulturni programi, igralska skupina, razstave;
- **socialno središče:** dom matere Romane za ostarele s 30 posteljami, Baragov hostel, društvo sv. Eme, molitvena skupina;
- **izobraževalno središče:** Slomškova šola, tečaj slovenskega jezika za odrasle.

RAZPORED SVETIH MAŠ V KEW:

- Ob nedeljah ob 10.00 dopoldne; vendar vsako drugo nedeljo v mesecu je sveta maša samo ob 9.00 dopoldne.
- Od ponedeljka do četrтка je sveta maša ob 8.00 zjutraj.
- Ob petkih in sobotah ob 10.00 dopoldne.
- Na praznične dni je sveta maša ob 10.00 dopoldne; na božič in na veliko noč sta sv. maši ob 8.00 in 10.00 dopoldne.

SLOVENSKO BOGOSLUŽJE:

V GEELONGU je sveta maša vsako drugo nedeljo v mesecu ob 11.30 dopoldne.

V ST. ALBANSU je sveta maša vsako drugo nedeljo v mesecu ob 5.00 popoldne.

V MORWELLU je sveta maša vsak tretji mesec četrto nedeljo v mesecu (marec, junij, september in december) ob 6. uri zvečer.

V WODONGI je slovenska sveta maša dvakrat na leto - na belo nedeljo in na četrto nedeljo v novembru, vedno ob 7.00 zvečer.

TASMANIJA - HOBART: Enkrat na leto – po obvestilu.

VODITELJU MISIJONA POMAGAJO SODELAVCI, ki se trudijo na različnih področjih dela in udeleževanja slovenskega misijona: v pastoralnem svetu, gospodarskem odboru, pevskem zboru, sodelavci oltarja - akoliti in ministrantje, v Baragovi knjižnici, Slomškovi šoli, pri Mislih, tečaju za odrasle, v društvu sv. Eme, molitveni skupini, skupine in posamezniki, ki skrbijo za čisto in lepo okrašeno cerkev ter okolico Baragovega doma in zaupniki doma matere Romane ter številni dobrotniki.

CERKEV SVETIH BRATOV CIRILA IN METODA:

Temeljni kamen je položil in blagoslovil melbournski nadškof James R. Knox 21. junija 1968. Novo cerkev pa je blagoslovil 18. oktobra 1968 koprski škof dr. Janez Jenko, ki je bil prvi škof iz Slovenije na obisku pri slovenskih izseljencih v Avstraliji. To je bila tudi prva slovenska cerkev v Avstraliji. Leta 1973 je bila blagoslovljena cerkev sv. Rafaela v Sydneyu, leta 1983 cerkev Svete Družine v Adelaidi in še koncem leta 1983 cerkev vseh svetih v Wollongongu. Mozaik svetega Cirila in Metoda je delo slovenskega umetnika Franceta Benka (umrl 2003). V cerkvi je podoba Marije Pomagaj, ki jo je kronal 5. februarja 1983 tedanji ljubljanski nadškof dr. Alojzij Šuštar. Za 35. obletnico blagoslovitve (18. oktobra 2003) je bila notranjost cerkve popolnoma prenovljena. Pod cerkvijo je **DVORANA**, kjer se ljudje zbirajo ob nedeljah po maši, na razne praznične dni in ob praznovanjih, kulturnih programih ter vsako tretjo nedeljo v mesecu na družinskem kosilu, ki ga pripravlja društvo sv. Eme s sodelavci.

BARAGOV DOM je res dom raznovrstnim dejavnostim slovenskega misijona v Melbournu in kraj srečevanj, praznovanj in delovnih srečanj slovenske skupnosti v zvezni avstralski državi Viktoriji. V njem deluje tudi **BARAGA HOUSE HOSTEL**, ki je bil sprva dom slovenskim fantom, ki so pred pol stoletja množično prihajali v Avstralijo. Pozneje je dajal in daje zavetišče ljudem iz različnih koncev sveta.

Zaradi bližine središča mesta, dobre lokacije in nizke cene, je hostel v glavnem polno zaseden. Če je mogoče, nudi prenočišče tudi turistom, ki vse bolj množično prihajajo v Avstralijo iz Slovenije. Hostel ima svojo kuhinjo, na razpolago je tudi pralni stroj. Pet minut hoje je do velikega trgovskega središča ter do postaje tramvaja, ki pripelje potnika v petindvajsetih minutah do središča Melbournu (postaja Kew Junction na High Street v središču Kew, tramvaj številka 48 ali še boljša linija številka 109).

BARAGOVA KNJIŽNICA ima nad štiri tisoč knjig. Največ je slovenskih, zadnja leta pa je na razpolago tudi vse več knjig v angleškem jeziku. Knjižnico vodi že vsa leta od ustanovitve leta 1977 knjižničarka Marija Oppelt Oppelli. Knjižnica ima tudi svoj oddelek - Bazilijevo ustanovo, ki je neke vrste **KNJIGARNA** in pošilja knjige ter audio in video kasete ter CD in DVD po vsej Avstraliji, Novi Zelandiji in drugod po svetu. Pri knjižničarki lahko naročite tudi učbenike slovenskega jezika, ki so izšli v ZDA ali so jih uredile slovenske učiteljice v Melbournu. Knjižnica je odprta ob nedeljah pred deseto mašo ter po maši.

SLOMŠKOVA ŠOLA je bila ustanovljena leta 1960. Šola ima pouk ob nedeljah od 11.00 do 13.00 po svojem urniku. Tu dobijo mlajši otroci nekaj znanja slovenskega jezika, predvsem pa pripravijo kulturne programe za materinski in očetovski dan ter za Miklavža. Ravnateljica je Veronika Smrdel.

Učenci so stari od 4 -14 let. Otroci so razdeljeni v razrede, odvisno od znanja. Štiri leta stari otroci se bolj igrajo in ponavljajo. Večji lahko bolj pišejo. Pravilno bi bilo imeti učni program za vsakega otroka, da bi lahko izkoristili čas v slovenski šoli. Vendar to je nemogoče. Nimamo časa za tako metodo, ne učiteljev in ne učnega materiala. Problem je tudi v učenju istega področja. Vaje morajo biti razdeljene primerno mlajši, srednji in starejši skupini. Veliko imamo priprav. Uporabljeni priročniki imajo vaje razdeljene pa istih področjih. Gradivo iz Slovenije je pretežno za naše učence. Na srečo imamo priročnike napisane za avstralske slovenske otroke, kjer so upoštewane avstralske metode učenja in snovna področja. Snov v slovenskih učbenikih kot zima, zimsko in

pomladno cvetje ali pust, niso primerne za otroke tukaj.

Knjige v slovenski knjižnici in v naši šolski knjižnici so pretežke za naše otroke.

Naši otroci se bodo naučili le osnovo slovenskega jezika. Od otrok lahko zahtevamo največ to, da bodo razumeli in znali nekaj govoriti, da se slovenski jezik obdrži. Slovnčnih pravil ne bodo veliko znali, kakor tudi ne novejših besed in izrazov.

Poudarjamo, da otroci spoznajo slovensko kulturo. Morda se bo v letih tudi jezik izgubil, upamo pa, da bo ostala narodna zavest, znanje in ponos do slovenske kulture in občutek pripadnosti.

Razumeti je treba tudi, da nimajo otroci potrebne motivacije. V Avstraliji ni nujno potrebno znanje slovenskega jezika. Otroci se učijo, če so izredno nadarjeni ali če nameravajo v Slovenijo na dopust. Starši, ki pripeljejo otroke v Slomskovo šolo se trudijo, da bodo njihovi otroci ohranili stik s slovenščino. To ne pomeni gladko znanje pogovornega jezika. Nekateri želijo obdržati le stik s slovensko skupino.

To je tudi glavni vzrok, zakaj morajo biti naše metode učenja zanimive: da se zadrži njihovo zbranost, da se spoznavajo med seboj, da radi prihajajo v šolo in si poiščejo prijatelje tudi med slovenskimi otroki.

Za najmlajšo skupino uporabimo igrice, pesmi, risanje, slike in zgodbe, da se učijo lažje slovenske besede. Druga skupina uporablja priročnik **Učimo se slovensko prvi del - Let's Learn Slovenian Part 1**, 1992, avtoric Drage Gelt, Magde Pišotek in Marije Penca, izdal ga je Slovenski narodni svet Viktorije; ponatis 1999, Versko in kulturno središče sv. Cirila in Metoda, Kew.

Tretja skupina uporablja priročnik **Učimo se slovensko drugi in tretji del - Let's Learn Slovenian Part 2 and 3**, 1999, istih avtoric, sponzorja sta Ministrstvo za Zunanje zadeve Republike Slovenije in Versko in kulturno središče sv. Cirila in Metoda, Kew. Priročnik nam pomaga pri učenju enostavnih slovnčnih pravil, uporabljamo pa tudi teme iz teh knjig.

Včasih si želimo tudi kaj novega, posebno še knjige za majhne otroke, kot v vrtcu. Podarjene knjige iz Slovenije so velikokrat pretežke za naše učence.

Od ustanovitve pa do letos so učili še: Jože Kapušin, Anica Srnec, Draga Gelt OAM, sestra Pavla Kavčič, sestra Silvestra Ifko, sestra Maksimiljana Kaučič, Lucija Srnec, Pavlina Pahor, Viki Mrak, Anita Fistrič, Mary Petelin, Veronika in Barbara Smrdel, Lidija Lapuh, Iris Dietner, Lydia Bratina, Marija Anžič, Metka McKean, Renata Kodrič.

CILJ IN NAMEN POUČEVANJA V SLOVENSKIH ŠOLAH:

Naučiti slovenske besede, glasove in slovensko abecedo, spoznati več novih besed in širjenje izgovorjave posameznih zlogov, besed in stavkov, pisanje stavkov, opis predmeta ali slike, pogovor in spoznavanje slovenske kulturne in umtnostne dediščine.

METODE UČENJA:

Vaje v izgovorjavi glasov, zlogov, besed in stavkov; uganke, razlage in skrivnice, pomešane besede, katere je potrebno urediti, domine s polovicami besed, izpolnjevanke, dopolnjevanje besed na tabli, dopolnjevanje stavkov. Popravljali smo pripravljene napake v pesmicah in preprostih berilih, popravljali preproste slovnčne napake kot končnice samostalnika pri uporabi glagola *imam* in *vidim*, se igrali igre z uporabo glagola *vidim*, se igrali z zaprtimi očmi igrice z uporabo glagola *slišim* in *voham*, in druge.

Opis slike - ustno in pisno poročanje, nekaj s pomočjo vprašanj, nekaj v igri, s pomočjo gibov in mimike, besedne igre, pantomine, priprava voščilnic za praznike, okraske za praznike, izdelava knjig z določeno snovjo, kot knjiga o športu, knjiga o pomladi, knjiga o zimi, knjiga o delu, knjiga o družini in podobno, odigravanje vlog: pri zdravniku, v šoli, pogovor v trgovini in telefonski pogovor, risanje, priprava lepljenk, posterjev in slikanic.

Prijetne za otroke so skupinske naloge za večja področja, kot letni časi, šport, delo in poklici; za naravna okolja kot gozd, mesto, park, izleti v naravo, prazniki in najbolj poznani slovenski prazniki in običaji, kot božič, velika noč kot pust in drugi.

Uporabljene so bile tudi lutke in drugi pripomočki, (kot velika ura s kazalci), razni predmeti, obleke za spoznavanje oblačil, velike slike in risbe za spoznavanje telesa, slike življenja v mestu in na kmetiji.

TEČAJ SLOVENSKEGA JEZIKA ZA ODRASLE vodi učiteljica Draga Gelt OAM, (od leta 2006 pomaga Ljubica Postružin) vsako prvo in tretjo nedeljo v mesecu od 11.00 do 13.00.

Za udeležence tečaja želimo, da bi se povezali s starejšimi v slovenski skupnosti, se pogovarjali, si zapisovali in si bogatili besedni zaklad, obiskovali in uporabljali slovenske knjižnice, arhive in internet.

Tečaj poteka vzporedno s Slomškovo šolo, saj so vključeni tudi starši šolskih otrok.

Želimo, da se pomaga starejšim v slovenski skupnosti, da so manj osamljeni zaradi velikih razdalj, saj si mnogo želijo pogovora z mlajšimi in so željni in pripravljeni pomagati.

Tudi pri pripravi delovnega zvezka je bilo potrebno upoštevati stopnjo znanja slovenskega jezika. Razlage in vaje so temu primerne. Vključena je razlaga slovničnih pravil z vajami in različna področja iz vsakdanjega in kulturnega življenja.

Priročnik **Znaš slovensko? – Do you Know Slovenian?** in **Znaš slovensko, osnovna slovnična pravila in vaje – Do you Know Slovenian, The Basic Grammar Rules and Exercises**, avtorice Drage Gelt OAM, je izšel leta 2000 po večletni poskusni uporabi na tečaju.

PEVSKI ZBOR sodeluje vsako nedeljo ob 10. uri pri bogoslužju, vadi pa ob sredah od 20. do 21.30. Mešani zbor vodi Metka McKean, organisti so Lenti Lenko OAM, Katarina Peršič in Katarina Vrisk. Novi pevci in pevke so vedno dobrodošli.

V Melburnu je začela z vodenjem ljudskega petja Ivanka Urbas, organistka in pevka. Leta 1951 je bil ustanovljen pevski zbor pod vodstvom Branka Sosiča. Zbor je nato prevzel p. Odilo Hajnšek. Leta 1966 so prispele frančiškanske slovenske sestre in s. Silvestra Ifko je vodila zbor skoraj 30 let.

Po vrnitvi sester v Slovenijo leta 1993, je vodstvo prevzela Angela Škofic. Na klavirju in orglah je zbor začela spremljati učiteljica glasbe Katarina Vrisk. Po smrti Angele Škofic je cerkveni pevski zbor prevzela njena hčerka Metka McKean.

Poleg petja pri mašah, zbor nastopa tudi pri različnih kulturnih prireditvah in proslavah z narodnimi in umetnimi pesmimi. Zbor ima sedaj petnajst pevcev.

Metka McKean skrbi tudi za vodenje in dopolnitev arhiva notnih knjig in notnih listov.

DRUŠTVO SV. EME (predsednica Olga Bogovič) skrbi za postrežbo v dvorani ob nedeljah in posebnih praznovanjih ter redno vsako tretjo nedeljo v mesecu za družinska kosila. Pripravijo od sto do stopetdeset kosil (cena \$12): juha, glavni obrok, sladica s kavo. Finančno pomagajo pri vseh večjih projektih misijona.

Na pobudo patra Bazilija se je leta 1972 zbralo nekaj žena, ki so se združile v skupino, z voditeljico na čelu. Njih namen naj bi bil pomagati družinam v stiski in potrebi. Prodajale so pecivo, prirejale piknike, izdelovale ročna dela in priredile domači sejem. Z zbranim denarjem in dobro voljo, ter prostovoljnimi delom, so marsikomu nudile skromno pomoč in uteho v potrebi. Obiskovale so tudi bolnike po domovih in v bolnici. Pod imenom "Društvo sv. Eme" so se zbirale na sestankih enkrat na mesec. Ta zamisel se je širila in tako so začele žene s kosilom enkrat na mesec za upokojence - odlična ideja patra Bazilija. Začetek je bil skromen, vendar zelo upoštevan, ker so se zbrali starejši člani naše skupnosti v družbi prijateljev. Kmalu za tem pa se tudi ta zamisel razširila na "družinsko kosilo", kar je zahtevalo več dela, skrbi in seveda več denarja, katerega so žene uporabile za nabavo kuhinjskih potrebščin in za pomoč verskemu središču. Zelo skromen, a zelo učinkovit začetek!

Delo se je nadaljevalo. V letih je prišel čas načrta za Dom počitka matere Romane. Imeli so "Walkathon" veliko let z zbiranjem denarja za dom. Tudi ves dobiček od kosil je bil za dom. Članice so skrbele za postrežbo. Mladina se je udeleževala mladinskih koncertov v Adelaide, Canberri in Sydneyu in tudi njim so pomagale s stroški potovanja. Otroci Slomškove šole so bili deležni okrepčila po pouku. Za proslave materinskega in očetovskega dne in vsakoletni večeri Baragovcev so tudi poskrbele s prigrizki, kot tudi za žegnanje, za god sv. Cirila in Metoda, zavetnikov naše cerkve.

Število obiskovalcev na prireditvah in za družinska kosila se je z leti povečalo. Od 15-30 ljudi na 130-150, včasih tudi več. Ljudje zelo radi pridejo v družbo, uživajo dobro, zdravo hrano in se razveselijo v prijetnem razvedrilu. Vse delo članic Društva sv. Eme in njihovih sodelavk je prostovoljno. Njihovo plačilo je zadovoljstvo in hvaležnost rojakov, ki preživijo nekaj lepih uric v domači družbi, med prijatelji in znanci. Zamisel še vedno živi.

MOLITVENA SKUPINA (voditeljica Frančiška Šajn) se zbira k sv. maši in molitvi ob petkih od 10. do 11. ure dopoldne. Skupina je odprta za vse, ki želijo podpirati ta svet z molitvijo.

PASTORALNI SVET pomaga voditelju misijona pri načrtovanju in organizaciji življenja slovenskega vernega občestva v Melbournu (voditelj pater Ciril A. Božič, podpredsednik Simon Grilj, tajnica Draga Gelt OAM).

GOSPODARSKI ODBOR pomaga pri vseh prenovitvah, izboljšavah in vzdrževanju poslopij (voditelj Bernard Brenčič, skrb za čiščenje vodi Valentin Lenko).

OSKRBA SREDIŠČA IN ČIŠČENJE

KULTURNI ODBOR, ki ga vodi Draga Gelt OAM, skrbi za kulturne programe praznovanj. Odbor je bil ustanovljen oktobra 1998.

ARHIV misijona je po smrti p. Bazilija vzorno in strokovno uredila arhivarka Veronika Ferfolja, sedaj poročena Brown. Ob petdesetletnici delovanja slovenskih frančiškanov in redovnih sester v Avstraliji (1951 - 2001) sta Draga Gelt OAM in Veronika Ferfolja pripravili bogato knjigo ***Pax et bonum - Mir in dobro***. Knjigo so izdala Slovenska verska in kulturna središča v Avstraliji. Arhiv je osnovan na zbranih podatkih p. Bazilija Valentina, ki je shranil vso dokumentacijo v zvezi s slovenskim misijonom, dokumentacijo v zvezi z gradnjo cerkve, doma ostarelih, slovenskega pokopališča, kulturnimi in športnimi prireditvami, obiski cerkvenih dostojanstvenikov in sodelovanje slovenske verske skupnosti na avstralskih prireditvah in procesijah. Publikacije sta začela urejevati p. Tone Gorjup in sestra Petra Kropich, od leta 1997 pa je bila odgovorna za arhiv Veronika Ferfolja, ki je s pomočjo prostovoljcev uredila glavni arhiv dokumentacije in arhiv publikacij. Delno je urejen slikovni arhiv, arhiv filmov, kaset in diapozitivov. 8mm-ski filmi so presneti na video kasete. V arhivu so pomagali tudi Milena Brgoč, Anica Markič, Lucija Srnc, Angelca Veedetz, Tone Brne, Draga Gelt, Marko Zitterschlager in Ivan Lapuh. Ob 50-letnici prihoda slovenskih frančiškanov v Avstralijo, 2001, je bila organizirana velika razstava fotografij, dokumentacije, časopisov, knjig in arhivskega bogastva. Posamezni dokumenti in fotografije so razstavljeni tudi na manjših razstavah ob priložnostih kot so slovenski festivali in razna praznovanja v slovenski skupnosti. Leta 2000 je bilo predvajanih nekaj filmov iz arhiva, katere je posnel pater Bazilij po prihodu v Avstralijo 1956, o prihodu Slovencev v Melbourne v letih 1956 do 1960, o taborišču Bonegilla, z romanja v Sunbury v letih 1960 do 1970, o gradnji

slovenskih skupnih grobov na pokopališču v Keilorju, kot tudi spomini na prva leta v Padua Hall - Baragovem domu in o gradnji cerkve do leta 1968. Dokumentacija in slikovni material iz arhiva je bil izbran tudi za slovensko razstavo v imigracijskem muzeju in pa za razstavo o taboriščih s priseljenci v Viktoriji – Bonegilla, skupno z drugimi etničnimi skupinami, tudi v Immigration Museum, Melbourne. Ob 50 letnici prihoda patra Bazilija v Melbourne, leta 2006, je bil pripravljen in predvajan DVD z nekaterimi filmi in fotografijami, s posnetki Bazilijevega premišljevanja in razgovori z radia 3ZZZ in 3EA. Veronika Ferfolja in Draga Gelt zbirata že več let gradivo za Kroniko Slovencev v Avstraliji. Veliko slikovnega materiala je skeniranega in na CDjih, pripravljenega je precej besedila, skeniranih je nekaj letnikov revije Misli. Laiška misijonarka Marija Anžič dodaja najnovejši slikovni material na CD-jih ob vsaki izdaji Misli.

DOM MATERE ROMANE je dom za ostarele slovenske rojake, ki so ga zgradili Slovenci v Melbournu leta 1992 ob neutrudnem prizadevanju patra Bazilija. Ime je dobil po pokojni materi Romani Toplak, prvi sestri, ki je v Avstralijo leta 1966 pripeljala slovenske redovnice frančiškanke Brezmadežne. Dom sedaj vodi pet zaupnikov pod vodstvom njihovega predsednika Staneta Prosenaka, upraviteljica Doma je Sandra Krnel. Za minulo delo sta zaupnika Simon Špacapan in Tone Brne ob upokojitvi leta 2003 prejela od lastnika - slovenske frančiškanske province - odlikovanje, naslov častnih zaupnikov doma matere Romane.

Zaupniki Doma matere Romane

MISLI - Informativna dvomesečna revija za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji | Ustanovljena (Established) leta 1952 | Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia. Izdajajo slovenski frančiškani v Avstraliji | Urednik in upravnik (Editor and Manager): p. Ciril A. Božič OFM, Baraga House, 19 A'Beckett Street, KEW VIC 3101 | Ureja (Production Editor) in računalniški prelom: Marija Anžič, Ljubljana | Naročnina in naslovi: Angelca Veedetec | Tipkanje rokopisov, skeniranje in tisk naslovov: Draga Gelt OAM | Naslov: MISLI, PO Box 197, KEW VIC 3101 | Tel.: 03 9853 7787 | Fax: 03 9853 6176 | E-mail: misli@bigpond.com | Naročnina za leto 2009 je 40 avstralskih dolarjev, zunaj Avstralije letalsko 80 dolarjev | Naročnina se plačuje vnaprej | Poverjenišvo za MISLI imajo vsa slovenska verska središča v Avstraliji | Rokopisov ne vračamo | Prispevkov brez podpisa ne objavljamo | Za objavljene članke odgovarja pisec sam | Vnašanje in priprava strani (Typing and Lay-out): MISLI, 19 A'Beckett Street, Kew Vic 3101 | Tisk (Printing): Distinction Printing Pty. Ltd., 164 Victoria Street, BRUNSWICK VIC 3056 | Tel.: 03 9387 8488 | Fax: 03 9380 2141. Misli na internetu: | Florjan Auser | <http://www.glasslovenije.com.au> - Tam kliknite na MISLI.

FOLKLORNA SKUPINA ISKRA sodeluje pri mnogih prireditvah in ima vaje v dvorani misijona.

Folklorna skupina z imenom *Iskra* je bila ustanovljena z navdušenim vodstvom mladih Kristine in Wendy Cestnik, obeh rojenih v Avstraliji, leta 1998.

V letih so se voditelji menjali in nekaj časa je vodila skupino Meta Lenarčič, potem pa je prevzela Michele Fistrič, pomaga ji njena sestra Melissa. Plesali so gorenjske plesne v gorenjskih narodnih nošah. Draga Gelt uči belokranjske in prekmurske plesne. V načrtu so tudi koroški, primorski in štajerski plesi.

Skupina Iskra je v letih od ustanovitve nastopala in predstavljala slovensko skupnost:

1. Mednarodni otroški festival, katerega podpira City of Melbourne, v organizaciji turške skupnosti –Australian Multicultural Foundation.
2. Festival Sri Lanca skupnosti .
3. Otvoritev slovenske razstave avstralski javnosti, Immigration Museum, Melbourne.
4. Travel Expo – Caulfield Racecourse.
5. Dandenong Multicultural Festival.
6. Monbulk Community Festival.
7. International Folk Dancing Competition - organizirala makedonska skupnost in so zasedli peto mesto.
8. October Fest - Melbourne Show Grounds.
9. Kulturne prireditve Slovenskega društva Melbourne.
10. Slovenski festivali v organizaciji Sveta Slovenskih organizacij Viktorije.
11. Vsakoletni mladinski koncert v Melbournu, ali Sydneyu, ali Canberri ali Adelaidi.
12. Sodelovanje pri kulturnih programih verskega središča v Kew.
13. Domovi za ostarele.
14. Kulturne prireditve drugih društev v Melbournu.

Vedno, ko plesalci nastopajo za avstralsko skupnost, predstavijo in promovirajo Slovenijo z njeno bogato kulturno dediščino v angleškem jeziku in v slikah.

Prvo folklorno skupino v verskem in kulturnem središču je leta 1969 ustanovila in vodila Draga Gelt, takrat Setnikar. Plesna skupina je redno nastopala na kulturnih prireditvah verskega središča in na International Variety Show v Melbourne Town Hall, na prireditvah Slovenskega društva Melbourne v Broadmeadowsu. Skupina je nastopala v gorenjskih, belokranjskih in prekmurskih narodnih nošah. Plesali so tudi primorske in koroške plesne. Kasneje je skupino, izbrala si je ime *Rožmarin*, vodila Viki Mrak. Nastopali so v gorenjskih nošah z gorenjskimi plesi. *Rožmarin* je nekaj let vodila sestra Petra Kropič in so nastopali na mladinskih koncertih, na Moombi – festivalu mesta Melbourne in na Walkatonih za Dom ostarelih.

IGRALSKA SKUPINA

V verskem središču že leta deluje manjša igralska skupina, ki občasno pripravi krajše komedije in humoristične skice. Navadno nastopa ob očetovskih in materinskih proslavah in na koncertih, in s humorjem in dobro, izvežbano izvedbo razveseli publiko. Letos je vodstvo in režijo skupine prevzela Renata Kodrič, ki je lani prispela iz Slovenije z novimi idejami in elanom. V načrtu imamo dvodejanko – komedijo, *Poročni list*. Skupina je bila ustanovljena 1969 in je prvič nastopila z veseloigro *Pri belem konjičku*, v kasnejših letih so se vrstile še *Ta veseli dan ali Matiček se ženi*, *Sneguljčica*, *Mačeha in pastorka*, *Rdeča kapica*, *Slehernik*, *Regrat*, *Miklavževa opereta*, *Planinska roža*, *Špelca v Ljubljani*, *Martin Krpan*, *Romeo in Julija*, *Miklavž*, *Mali čudež*, *Jaslice*, *Sveta noč*, *A Hole in the Bucket*, *Brat v Avstraliji*; krajši humoristični prizori *Pametni kmet*, *Mojca in Blaž*, *Trije pijančki*, *Mi Slovenci vinca ne poznamo*, *Gospodinji sanjata*, *Začarana Ančka*, *Končno na dopust*.

V letih so se vrstili naslednji režiserji: Ivan Mihelj, Elka Mesar, Ivan Valenčič, Draga Gelt OAM, sestra Silvestra Ivko, Angela Škofic, Elica Rizmal, Anita Fistrič.

KONZULARNE URE Veleposlaništva Republike Slovenije iz Canberre so v prostorih misijona. Datum in čas je objavljen v reviji Misli in v obvestilih, ki so na slovenskem programu radia SBS (AM 1224, ob nedeljah in torkih od 8. do 9. ure dopoldne) in na radiu 3 ZZZ (FM 92,3) ob sredo od 19. do 20. ure.

V Baragovem domu ima svojo pisarno tudi **SLOVENSKO SOCIALNO ZA SOCIALNO SKRBTVO IN INFORMACIJSKI URAD**, ki je na razpolago vsem ob nedeljah po maši od 11. do 12. ure ter vsak prvi in tretji četrtek v mesecu od 10. do 12. ure. Urad je zaprt vsako drugo nedeljo v mesecu. Telefon in fax: 9853 7600.

POSEBNI DOGODKI IN PRIREDITVE V LETU:

- V drugem tednu januarja so bile poletne družinske počitnice v Mt. Elizi. Zadnje so bile leta 2005 (9. do 16. januarja 2005).

- Nedelja v bližini 26. januarja je praznovanje dneva Avstralije.
- Tretja nedelja v februarju je bilo praznovanje slovenskega kulturnega praznika.
- Vsako tretjo nedeljo v mesecu je po deseti sveti maši v dvorani družinsko kosilo, ki ga pripravlja društvo sv. Eme s sodelavci.
- Poleg praznovanj vseh cerkvenih praznikov in liturgičnih časov, imamo v postnem času romanje s pobožnostjo križevega pota v Bacchus Marsh in v adventnem času romanje v Marijino svetišče, k novi slovenski kapelici Sv. Družine z mozaikom *Marije Pomagaj* na pročelju.

- Generalno čiščenje z BBQ ob sklepu dela imamo v soboto pred cvetno nedeljo - tudi pletenje butaric in priprava zelenja ter dvorišča pred lurško votlino za mašo cvetne nedelje. Pred božičem je ta zunanja priprava v soboto, sredi decembra.

- Nedelja v bližini praznika sv. Jožefa: ob 12.30 sv. maša v dvorani slovenskega društva JADRAN.
- Prvo nedeljo v maju je praznovanje materinskega dne in dneva Evrope ter vstopa Slovenije v Evropsko zvezo (EU). Šmarnice imamo v maju ob nedeljah, torkih, petkih in sobotah. Materinska proslava v maju.
- V nedeljo, v bližini praznika Sv. Rešnjega Telesa in Krvi, je telovska procesija. Oltarje postavijo slovenska društva: Slovensko društvo Melbourne na dvorišču doma matere Romane, društvo Ivan Cankar iz Geelonga pri kozolcu, Planica ob kipu sv. Antona Padovanskega, St. Albans pri lurški votlini, Jadran na vrhu cerkvenega stopnišča. Člani društev tudi sodelujejo pri procesiji.

- Praznovanje dneva državnosti je v nedeljo, v bližini 25. junija.

Materinski dan 2009

- Prvo nedeljo v juliju je praznovanje zavetnikov cerkve – za žegnanje 2009 nas je obiskal nadškof Denis Hart.

- Prva nedelja v septembru je očetovski dan, praznujemo ga na zadnjo nedeljo v avgustu
- Priprava in sodelovanje pri blagoslovu nove slovenske kapelice *Marije Pomagaj* v Marian Valley v Queenslandu, 12. septembra 2009.

- Koncert cerkvenega pevskega zbora v Queenslandu

- Veseloigra v dveh dejanjih Poročni list – načrt za november

- Sodelovanje pri maši narodov, drugo nedeljo v oktobru, v hrvaški cerkvi v Ardeer, z banderi, slovensko *Zdravo Marijo* in narodnimi nošami ter petjem lurške pesmi.

- Prvo soboto v oktobru je vsakoletni mladinski koncert mladih avstralskih Slovencev – leta 2009 v Geelongu.

Nedeljo po koncertu je v kraju, kjer je koncert, posebej oblikovana mladinska maša.

Prvi mladinski koncert je bila leta 1975, pobudnik je bil p. Stanko Zemljak.

Vsako leto se mladina iz vse Avstralije zbere in nastopa z različnimi točkami kulturnega programa.

- Rožnovenska pobožnost v oktobru je podobno kot šmarnična v maju
- ob nedeljah, torkih, petkih in sobotah.
- 20. oktobra je obletnica blagoslovitve cerkve (1968)

- Slomškova nedelja in blagoslov njegove podobe, 27. septembra 2009.

- Molitve za pokojne v novembru: Na dan vseh svetih, 1. novembra, so molitve po deseti maši - ob 11.30 na pokopališču v Kew. Prvo nedeljo v novembru so molitve za pokojne ob 12.00 na slovenskem delu pokopališča Keilor, ob 5.00 popoldne isti dan so molitve za pokojne člane SDM na Elthamu. Pogrebni zavod Tobin Brothers in uprava pokopališča Keilor organizirata vsako leto prvo soboto v novembru ob 11. uri dopoldne sveto mašo za vse

pokojne, ki počivajo na tem pokopališču. Pri tej sveti maši somašujejo duhovniki različnih narodnosti in župnij, ki tam pokopavajo. Že od vsega začetka sodelujemo pri tej maši tudi Slovenci. Drugo nedeljo v novembru so molitve

na slovenskem društvu Ivan Cankar v Geelongu. Četrto nedeljo v oktobru je sveta maša na Planici za pokojne člane in prijatelje društva in molitve ob 3.30 popoldne na pokopališču Springvale. Četrto nedeljo v novembru so molitve na pokopališču v Wodongi ter nato v cerkvi sv. maša.

- Romanje ob prvi obletnici blagoslovitve slovenske kapelice *Sv. Družine* v Ta Pinu, Bacchus Marsh

- Prvo nedeljo v decembru nas obiše po deseti maši Miklavž. Dobrodošlico mu pripravijo otroci Slomškove šole.

- Adventno romanje je v soboto, v bližini praznika Brezmadežne.

- Božična devetdnevica je od 16. do 24. decembra - med tednom ob 7.30 zvečer, ob nedeljah pri obeh svetih mašah.

- Na sveti večer, 24. decembra, je ob 11.15 zvečer božičnica - petje božičnih pesmi in spremno besedilo v angleščini - sodelujejo mladi, pripravi pa kulturni odbor.

Ob polnoči je slovesna polnočnica s procesijo kipa Novorojenega, blagoslovom jaslic in slovesno mašo. Pri maši poje mešani zbor. Božičnica in polnočnica sta, če le dopušča vreme, na dvorišču pred lurško votlino, kjer so postavljene lepe jaslice in mrgoli na stotine lučk. Bogoslužje je slovensko, kot vsako nedeljo.

Imamo skoraj redno pri nedeljskem bogoslužju eno berilo v angleškem jeziku, prav tako nekaj prošenj za vse potrebe.

Akolit Chris McKean redno pripravi razmišljanje v angleškem jeziku, ki je zanimivo za celotno občestvo.

Središče obiskujejo razni slovenski in avstralski cerkveni voditelji in predstojniki, in večkrat je ob tem času pripravljen kulturni program in sprejem. Tudi razne slovenske umetniške skupine, kot pevski zbori, ansambli, igralske skupine, posamezni umetniki – pevci in humoristi, glasbeniki, plesalci, iluzionisti, strokovnjaki (zdravniki) in športniki, so vedno sprejeti v cerkvi in v dvorani središča. Za strokovnjake so organizirana predavanja v dvorani. Tudi različni raziskovalci se srečujejo s Slovenci v Kew – zgodovinarji, literati, pripravljalci doktorskih tez, diplomskih nalog, poročevalci različnih časopisov in revij, filmski snemalci in zapisnikarji, radijski poročevalci, ki črpajo snov iz slikovite preteklosti slovenskega bivanja v Avstraliji.

Življenje v verskem središču je bilo vsa leta in še vedno tudi je - zelo bogato, razgibano in polno navdušenja in slovenskega ponosa ter zavesti.

Versko središče vsa leta predstavlja slovensko skupnost, njeno razgibano barvitost in bogastvo v avstralski skupnosti, pred avstralskimi vladnimi predstavniki in vladnimi obiskovalci tujih držav ter pri drugih etničnih skupnostih.

Bog živi - Mir in dobro!

pater Ciril A. Božič OFM in

Draga Gelt, OAM, učiteljica, kulturna delavka, avtorica in tajnica Pastoralnega sveta

Melbourne - Kew, 15. novembra 2009

Priloga:

***Približno denarno vrednotenje prostovoljnega dela v verskem središču,
Kew, za leto 2009***